KOMMISSIONENS BESLUT

av den 10 juli 2007

om det statliga stöd C 19/06 (f.d. NN 29/06) som Slovenien har genomfört till förmån för Javor Pivka Lesna Industrija d.d.

[delgivet med nr K(2007) 3227]

(Endast den slovenska texten är giltig)

(Text av betydelse för EES)

(2008/91/EG)

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS KOMMISSION HAR FATTAT DETTA BESLUT

med beaktande av fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 88.2 första stycket,

med beaktande av avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, särskilt artikel 62.1 a,

efter att i enlighet med nämnda artiklar anmodat berörda parter att inkomma med synpunkter ([1]), och

av följande skäl:

I. FÖRFARANDE

(1) Den 1 december 2004 mottog kommissionen ett klagomål rörande ett påstått stöd till det slovenska träbearbetningsföretaget Javor Pivka Lesna Industrija d.d. (nedan kallat *Javor Pivka*).

(2) Klagomålet gällde ekonomiska medel som den slovenska regeringen hade beviljat Javor Pivka genom ett beslut av den 27 maj 2004 som grundade sig på artikel 21 i de slovenska bestämmelserna om stöd till undsättning och omstrukturering av företag i svårigheter. Det framkom vidare att åtgärden aldrig anmäldes till kommissionen, eftersom stödet hade godkänts av den slovenska kommittén för övervakning av statligt stöd den 23 april 2004, dvs. före anslutningen till EU. Eftersom det relevanta kriteriet för att avgöra när ett stöd har beviljats är den rättsakt genom vilken den behöriga nationella myndigheten beviljar stödet, ansåg kommissionen ändå att åtgärden i fråga utgjorde nytt stöd som skulle ha anmälts enligt artikel 88 i EG-fördraget och bedömts enligt artikel 87 i EG-fördraget ([2]).

(3) Genom en skrivelse av den 16 maj 2006 underrättade kommissionen Slovenien om sitt beslut om att inleda förfarandet enligt artikel 88.2 i EG-fördraget avseende detta stöd.

(4) Kommissionens beslut om att inleda förfarandet har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning* ([3]). Kommissionen har uppmanat berörda parter att inkomma med sina synpunkter på stödet i fråga.

(5) Kommissionen har inte mottagit några synpunkter från berörda parter.

(6) Slovenien lämnade svar genom en skrivelse av den 17 juli 2006. Genom en skrivelse av den 23 februari 2007 (ref. D/50797) begärde kommissionen kompletterande upplysningar, som lämnades den 23 april 2007. Dessutom sammanträdde kommissionen med de slovenska myndigheterna den 28 juni 2006.

II. DETALJERAD BESKRIVNING AV STÖDET

1. Stödmottagare

(7) Javor Pivka tillverkar trähalvfabrikat och möbler. Företaget är beläget i Pivka-området i Slovenien, som är ett stödområde i den mening som avses i artikel 87.3 a i EG-fördraget. År 2003 hade företaget cirka 800 anställda. Företaget har fyra helägda dotterbolag.

(8) Företagets ägs av cirka 1 264 aktieägare; nio investeringsföretag eller andra juridiska personer äger 60 % av aktierna och de återstående 40 % är fördelade mellan 1 255 aktieägare av vilka ingen innehar mer än 1 % ([4]).

([1]) EUT C 194, 18.8.2006, s. 26.

([2]) Närmare uppgifter finns i beslutet om att inleda förfarandet (se fotnot 1) och dessa uppgifter är relevanta även för det föreliggande beslutet.

([3]) Se fotnot 1.

([4]) Uppgifterna är från den 30 januari 2004.

(9) Under åren innan stödet beviljades drabbades Javor Pivka av ekonomiska svårigheter. De viktigaste finansiella och driftsmässiga indikatorerna anges i tabellen nedan:

Tabell 1

Finansiella indikatorer för Javor Pivka

Indikator (i tusen tolar) (*)	2000	2001	2002	2003
Nettointäkter	8 114 374	7 884 954	8 174 323	8 124 711
Lager (färdiga varor och varor under arbete)	867 609	1 030 323	894 302	1 121 632
Rörelseresultat netto	56 566	– 137 030	– 303 729	– 578 268
Kumulativ vinst/förlust	56 566	– 80 464	– 384 193	– 962 461
Kassaflöde	480 468	333 324	104 522	– 162 879

(*) Alla omvandlingar mellan SIT och euro är endast vägledande och baserar sig på kursen 1 euro = 240 slovenska tolar.

2. **Omstruktureringsprogram**

(10) I syfte att åtgärda svårigheterna lämnade Javor Pivka i april 2004 en omstruktureringsplan för perioden 2004–2008 till finansministeriet.

(11) Företaget konstaterade att svårigheterna beror på bristande konkurrenskraft på företagets traditionella exportmarknader (särskilt Tyskland och Förenta staterna) mot importen från lågkostnadsproducenter i utvecklingsländerna. Javor Pivka konstaterade att företaget, för att kunna bemöta denna konkurrens och återfå lönsamheten, måste öka produktiviteten genom teknisk modernisering och kostnadsminskning och ompositionering i lönsammare nischer och på nya geografiska marknader.

(12) Med detta som mål omfattade omstruktureringsprogrammet följande åtgärder:

(13) *Teknisk omstrukturering*: Denna omfattade en fullständig modernisering av föråldrad utrustning och föråldrade produktionsmetoder. Syftet var inte bara att öka kapaciteten utan även att öka produktiviteten och bemöta kundernas krav genom att införa nya produkter och ekologiska tillverkningsnormer. Med hjälp av de nya produktionsresurserna skulle företaget också kunna frångå halvfabrikat och inrikta sig på produkter som är förädlade i högre grad och som har ett högre mervärde (särskilt inom området plywood). Kostnaderna för denna del av omstruktureringsplanen skulle täckas enligt följande: 50 % genom ett banklån med statlig garanti och återstående 50 % från Javor Pivkas egna medel.

(14) *Omstrukturering av personalen*: Denna del av planen omfattade en minskning av personalen genom cirka 100 uppsägningar (med rätt till avgångsvederlag) och utbildning för de återstående 700 anställda för att anpassa deras färdigheter till de nya kraven enligt omstruktureringsprogrammet.

(15) *Översyn av affärsstrategin*: Ett annat inslag i omstruktureringsplanen var att anpassa företaget till förändringar i efterfrågan och konkurrensen på företagets tidigare marknader genom en ompositionering på nya och lönsammare nischmarknader och inträde på nya marknader (Ryssland, särskilt i fråga om möbler, och sydöstra Europa). I fråga om produkter avsåg företaget att byta inriktning mot plywood som är förädlad i högre grad, specialplywood för byggnadsindustrin och, inom möbelsektorn, specialstolar för sjukhus, ålderdomshem och liknande köpare.

(16) *Omorganisering av företagets strukturer*: För återställning av lönsamheten krävdes också en viss omorganisering av företaget (t.ex. fusion av dotterbolag och förbättring av kostnadskontrollen genom centralisering av försäljning, inköp och ekonomiska funktioner). Kostnaderna för dessa åtgärder skulle täckas helt med Javor Pivkas egna medel.

(17) *Finansiell omstrukturering*: Den bristande likviditeten ledde till växande skulder och ökande finansieringskostnader. Syftet med den finansiella omstruktureringen var att anpassa företagets finansieringskällor och återbetalningsprogram så att den löpande och långsiktiga betalningsförmågan kunde återställas. Åtgärderna skulle inrikta sig på skuldsanering, lägre räntesatser, förlängda återbetalningsfrister och uppskov med återbetalning av kapitalbeloppet.

3. **Omstruktureringskostnader och deras finansiering**

(18) I tabell 2 finns en översikt av hur omstruktureringskostnaderna ska finansieras. ([5])

Tabell 2

Omstruktureringskostnader och deras finansiering

Nödvändiga medel (i tusen tolar)	Egna medel	Stöd	Garanti	Totalt
Finansiell omstrukturering	400 000	0	0	400 000
Omstrukturering av marknaden	496 000	0	0	496 000
Teknisk omstrukturering	999 000	0	1 100 000	2 099 000
Omstrukturering av personalen	219 750	382 250	0	602 000
Organisatorisk omstrukturering	4 900	0	0	4 900
Totalt	2 119 650	382 250	1 100 000	3 601 900

(19) Stödet från staten består i huvudsak av *statliga garantier* för lån som uppgår till 1 100 000 000 tolar som tagits i syfte att finansiera Javor Pivkas tekniska omstrukturering. Som säkerhet för garantierna fick de slovenska myndigheterna en inteckning på Javor Pivkas tillgångar till ett värde som motsvarar det belopp som täcks av garantierna, dvs. 1 100 000 000 tolar (cirka 4 584 000 euro).

(20) Dessutom beviljades stöd i form av ett *bidrag* på 382 250 000 tolar (cirka 1 592 000 euro) för kostnaderna för omstrukturering av personalen. Detta stöd ska täcka avgångsvederlag för uppsägningar och kostnaderna för utbildning av de anställda som blir kvar.

(21) Slovenien uppgav att Javor Pivka skulle bidra med 2 119 650 000 tolar (cirka 8 832 000 euro) för omstruktureringen, vilket motsvarar 53,7 % av totalkostnaderna.

4. **Marknadssituation**

(22) Javor Pivka tillverkar följande produkter, med de marknadsandelar i EU som anges nedan (uppgifterna gäller 2003 och KN-numret är en varukod enligt kombinerade nomenklaturen):

a) Paneler (KN 4418 40): 3,91 %

b) Plywood (KN 4412): 0,18 %

c) Faner (KN 4408): 0,22 %

d) Stolar av trä (KN 9401 61 + 9401 69 + 9401 90 30): 0,08 %

([5]) Under förfarandets gång förklarade Slovenien att kostnaderna för den finansiella omstruktureringen låg ”utanför omstruktureringsprogrammet” och skulle täckas med lån som Javor Pivka tar på marknadsvillkor utan inblandning av statligt stöd. Slovenien inkluderade inte det motsvarande beloppet, 400 000 000 tolar, i omstruktureringsprogrammets kostnader. Kommissionen anser dock att den finansiella omstruktureringen är en väsentlig och nödvändig del av omstruktureringsprogrammet och att kostnaderna för den därför ska inkluderas i omstruktureringskostnaderna. Finansieringen av den, i den utsträckning som finansieringen görs genom lån som tas på marknadsvillkor utan något stöd, ska anses utgöra Javor Pivkas eget bidrag. I denna tabell, och i beslutet i övrigt, har kommissionen införlivat dessa belopp i omstruktureringskostnaderna och i de ”egna medlen”.

(23) Javor Pivkas sammanlagda marknadsandel på sitt produktområde inom EU-25 uppgick 2003 till 0,21 %.

III. **SKÄL TILL ATT INLEDA FÖRFARANDET ENLIGT ARTIKEL 88.2 I EG-FÖRDRAGET**

(24) Som konstateras ovan anmälde de slovenska myndigheterna inte de stöd som beviljades till förmån för Javor Pivka. I sin skrivelse av den 16 maj 2006 om att inleda förfarandet enligt artikel 88.2 i EG-fördraget redogjorde kommissionen närmare för varför åtgärderna i fråga utgör nytt stöd som ska anmälas enligt artikel 88 i EG-fördraget och bedömas enligt artikel 87 i EG-fördraget.

(25) Kommissionen betvivlade också att stödet är förenligt med den gemensamma marknaden, särskilt när det gäller gemenskapens riktlinjer om stöd till undsättning och omstrukturering av företag i svårigheter 1999 ([6]) (nedan kallade *riktlinjerna*) på grund av följande:

a) Kommissionen hyste tvivel om huruvida Javor Pivka var berättigat till omstruktureringsstöd enligt riktlinjerna. Kommissionen ifrågasatte särskilt huruvida företaget var ”i svårigheter” i den mening som avses i riktlinjerna, eftersom det dåliga resultatet för 2003 kunde vara en tillfällighet och inte del av en trend. Kommissionen var inte heller säker på om Javor Pivka tillhörde en större affärsgrupp och om företaget inte kunde få de nödvändiga medlen från ägarna.

b) Det stod inte klart hur företaget kunde återställa sin lönsamhet på lång sikt, eftersom kommissionen inte hade fått tillräckliga uppgifter för bedömning av framtida resultat genom omstruktureringsplanen.

c) Kommissionen hade inte mottagit någon marknadsanalys som kunde motivera avsaknaden av kompenserande åtgärder.

d) Kommissionen hyste också tvivel om huruvida stödet var begränsat till vad som är nödvändigt, eftersom kommissionen inte var säker på huruvida Javor Pivka hade tillhandahållit ett betydande eget bidrag till omstruktureringskostnaderna, då det var oklart var de egna medlen skulle komma från.

e) Kommissionen begärde upplysningar om allt annat stöd som 2004 hade beviljats Javor Pivka, för att kunna slå fast att företaget inte tidigare hade mottagit stöd till undsättning och omstrukturering, i vilket fall engångsvillkoret som beskrivs i punkterna 48–51 i riktlinjerna kunde utgöra hinder för att företaget kan få sådant stöd på nytt.

([6]) Gemenskapens riktlinjer för statligt stöd till undsättning och omstrukturering av företag i svårigheter (EGT C 288, 9.10.1999, s. 2).

IV. **SLOVENIENS SYNPUNKTER**

(26) Under det formella förfarandets gång inkom Slovenien med följande synpunkter.

1. **Nytt stöd eller stöd som beviljats före anslutningen**

(27) Slovenien hävdade att beslutet om att bevilja stöd, som var bindande för den slovenska staten, antogs på grundval av ett gynnsamt yttrande från den slovenska expertkommittén. Eftersom beslutet fattades den 6 april 2004, dvs. innan Slovenien anslöt sig till EU och eftersom stödet inte längre tillämpades efter anslutningen, ansåg Slovenien att det gällde stöd som beviljades före anslutningen och som inte omfattades av bestämmelserna i artikel 87 och artikel 88.3 i EG-fördraget.

2. **Stödberättigande**

2.1 *Begreppet ”företag i svårigheter”*

(28) Slovenien påvisade, bl.a. genom att tillhandahålla de resultatindikatorer som anges i tabell 1, att Javor Pivka uppvisade flera egenskaper hos ett företag i svårigheter och att detta inte enbart var en isolerad företeelse under 2003 utan en trend som kunde ses över fyra år (2000–2003).

(29) I detta hänseende påpekade Slovenien att Javor Pivka inte lyckades öka sina nettointäkter under den berörda perioden. Rörelseresultatet var negativt under hela perioden, utom för 2000, och förlusterna ökade mellan 2001 och 2003. Förlusterna för 2003 var nära hälften av företagets aktiekapital. Avkastningen från försäljning, kapital och tillgångar var negativ och försämrades kontinuerligt mellan 2001 och 2003. Det fria kassaflödet från verksamheten minskade under perioden och var negativt för 2003. Denna negativa trend kulminerade i att Javor Pivka 2003 var allvarligt konkurshotat.

2.2 *Javor Pivkas ägare*

(30) Slovenien redogjorde för Javor Pivkas ägandestruktur med hänvisning till särdragen hos den privatiseringsmodell som Slovenien tillämpade efter kommunistregimens slut. Under kommunistregimen tillämpade Slovenien ett särskilt koncept som gick ut på att företagens kapital inte innehades av identifierbara ägare, varken privata eller offentliga, utan att kapitalen ägdes av allmänheten i form av ett ”socialt kapital”. Genom privatiseringsprocessen ville man omvandla detta abstrakta koncept till klarare ägandestrukturer med hjälp av ägarcertifikat som delades ut bland befolkningen. Dessa certifikat kunde sedan bytas ut mot aktier i de tidigare ”socialt ägda” företagen.

(31) Under denna process hade så kallade auktoriserade investeringsföretag (kända under akronymen ”PID”) och förvaltningsföretag (”DZU”) en viktig roll. Dessa företag instiftades för att privata investerare skulle kunna samla sina certifikat i en gemensam fond. Därefter omvandlade PID-företagen certifikaten till aktier i olika privatiserade företag samtidigt som de enskilda investerarna i sin tur fick aktier i PID-företaget i stället för direkta aktier i de privatiserade företagen (dvs. PID-företagen fungerade till viss del som investeringsfonder).

(32) PID-företagen hade dock inga fritt tillgängliga medel (investeringens ”valuta” bestod av ägarcertifikaten) och de saknade kompetens och erfarenhet av aktivt deltagande i företagsledning. Företagen har därför fungerat som passiva ägare som knappt eller inte alls deltar i ledningen av de företag som de äger.

(33) En stor del av Javor Pivkas ägare (cirka 44 % av aktiekapitalet) utgörs av sådana passiva ägare. De har inget nytt kapital att investera i företaget. När omstruktureringsprogrammet fastställdes inbjöds alla institutionella ägare att delta i omfinansieringen men det fanns inget intresse. En andel på 40 % är fördelad mellan 1 255 små aktieägare, vilket innebär att minst 80 % av Javor Pivkas ägare inte aktivt deltar i ledningen.

3. **Återställning av lönsamheten**

(34) På denna punkt förklarade Slovenien att prognoserna för Javor Pivkas resultat inom ramen för omstruktureringsplanen och den efterföljande återställningen av lönsamheten baserade sig på marknadsanalyserna i omstruktureringsplanen, försäljningsprognoser för företagets olika segment och marknadsundersökningar.

(35) Som bevis på prognosernas tillförlitlighet lämnade Slovenien ytterligare kompletterande upplysningar. Slovenien redogjorde särskilt för källorna till de uppgifter som prognoserna baserade sig på och lämnade försäljningsprognoser för 2004–2006 uppdelade efter specifika produkter inom företagets produkturval.

4. **Kompenserande åtgärder**

(36) På denna punkt hävdade Slovenien att det inte behövdes några kompenserande åtgärder eftersom det med hänvisning till Javor Pivkas försumbara marknadsandel inte förekommer någon otillbörlig snedvridning av konkurrensen. Slovenien hävdade dessutom att behovet av kompenserande åtgärder måste utvärderas med tillräcklig hänsyn till det faktum att Javor Pivka är beläget i ett område som är berättigat till regionstöd enligt artikel 87.3 a i EG-fördraget (se punkt 54 i riktlinjerna).

5. **Eget bidrag**

(37) Slovenien redogjorde för källorna till Javor Pivkas eget bidrag som det läggs fram i tabellen i punkt 18. Bidraget skulle härröra från följande: avyttring av tillgångar (finansiella tillgångar och fastigheter) skulle ge 958 427 170 tolar, medan 900 000 000 tolar skulle fås från banklån på marknadsvillkor utan stöd av bidrag och återstoden skulle fås genom ”avskrivningar och amortering” av tillgångar (som förväntades uppgå till totalt 1 111 786 000 tolar under 2004–2006).

6. **Annat stöd**

(38) På denna punkt underrättade Slovenien kommissionen om att Javor Pivka hade fått statligt stöd för energibesparande åtgärder. Detta stöd beviljades inom ramen för ett program för att främja förnybara energikällor, effektiv energianvändning och kraftvärmeproduktion. Stödet beviljades den 1 september 2003 och betalades ut den 19 februari 2004. Uppgifterna bekräftades med stöd av dokument.

V. **BEDÖMNING AV STÖDET**

1. **Förekomsten av stöd**

(39) Enligt artikel 87 i EG-fördraget är stöd som ges av en medlemsstat eller med hjälp av statliga medel, av vilket slag det än är, som snedvrider eller hotar att snedvrida konkurrensen genom att gynna vissa företag eller viss produktion, oförenligt med den gemensamma marknaden i den utsträckning det påverkar handeln mellan medlemsstaterna, utom om stödet kan motiveras enligt artikel 87.2 eller 87.3 i EG-fördraget.

(40) Kommissionen noterar att stödet har beviljats med hjälp av statliga medel till ett enskilt företag. Likaså uppfylls kriteriet om att ett enskilt företag gynnas. Eftersom stödet ges i form av ett bidrag förekommer en uppenbar nytta för mottagaren. I fråga om garantin kan nyttan verka mindre uppenbar eftersom Javor Pivka lämnade en säkerhet för garantin i form av en inteckning. De slovenska myndigheterna beviljade dock garantin mot en inteckning med förhållandet 1:1 (dvs. inteckningens värde motsvarade det belopp som täcktes av garantin). En långivare som fungerar på marknadsvillkor skulle däremot inte ha beviljat ett lån mot inteckning om förhållandet är lägre än 2,5:1. Vid den aktuella tidpunkten hade Javor Pivka inte klarat av att ställa upp med en så stor inteckning att säkerheten skulle ha räckt till för ett lika stort lån på marknadsvillkor. Den inteckning som lämnades för garantin motsvarade i själva verket det fulla värdet på Javor Pivkas ointecknade tillgångar vid tidpunkten i fråga. Det betyder att garantin från de slovenska myndigheterna gynnade Javor Pivka genom att företaget genom garantin kunde få ett större lån än vad företaget annars kunde ha fått mot den säkerhet som företaget kunde ställa.

(41) Eftersom det förekommer handel med bearbetade träprodukter och möbler mellan Slovenien och andra medlemsstater kan åtgärden förbättra stödmottagarens ställning i förhållande till konkurrenterna i Slovenien och EU. Åtgärden kan därför leda till snedvridning av konkurrensen och påverka handeln mellan medlemsstaterna.

(42) Kommissionen anser därför att garantin och bidraget utgör statligt stöd i den mening som avses i artikel 87.1 i EG-fördraget.

2. **Förekomsten av nytt stöd**

(43) De slovenska myndigheterna ifrågasatte för det första kommissionens behörighet att bedöma stödet mot bakgrund av artiklarna 87 och 88 i EG-fördraget, med hänvisning till att stödet hade beviljats före anslutningen. Som kommissionen klargjorde i sitt beslut om att inleda förfarandet är det relevanta kriteriet för att avgöra om ett stöd har genomförts före eller efter anslutningen den rättsakt med vilken den behöriga nationella myndigheten beslutar om att bevilja stödet ([7]). Om ett sådant beslut inte har fattats före anslutningen, utgör åtgärden nytt stöd, även om statens ekonomiska åtaganden var kända redan före anslutningen.

(44) I det aktuella fallet sluter kommissionen sig till att den rättsakt genom vilken de behöriga nationella myndigheterna beslutade att bevilja stödet inte trädde i kraft före anslutningen. Enligt de relevanta slovenska bestämmelserna ska stöd beviljas genom ett regeringsbeslut på grundval av ett förslag från det ansvariga ministeriet. Även om regeringsbeslutet rörande stödet måste föregås av beslut från expertkommittén och det ansvariga ministeriet, är dessa beslut inte tillräckliga för att stödet ska kunna beviljas. Det slutliga beslutet måste fattas av regeringen. I det aktuella fallet är regeringens beslut daterat den 27 maj 2004 och Slovenien anslöt sig till Europeiska unionen den 1 maj 2004. Åtgärden utgör därför nytt stöd som skulle ha anmälts enligt artikel 88 i EG-fördraget och bedömas enligt artikel 87 i EG-fördraget.

3. **Stödets förenlighet med bestämmelserna**

(45) Eftersom stödet i fråga är ett omstruktureringsstöd är det förenligt med den gemensamma marknaden så länge som det uppfyller kriterierna i riktlinjerna.

(46) Mot bakgrund av Sloveniens synpunkter och den information som har samlats in under undersökningen har kommissionen nått följande slutsatser om de punkter som ledde till att kommissionen beslöt om att inleda det formella förfarandet.

3.1 *Stödberättigande*

(47) Mot bakgrund av informationen från Slovenien anser kommissionen att Javor Pivkas resultat, som det beskrivs i avsnitt II.1, tyder på att företaget verkligen var i svårigheter vid den tidpunkt då det statliga stödet i fråga beviljades. Kommissionen noterar särskilt att Javor Pivka hade ökande förluster, minskande omsättning och sjunkande kassaflöde. Kommissionen noterar vidare att dessa problem utgjorde del av en trend för 2000–2004 och inte bara var en tillfällig omständighet under 2003.

(48) Likaså noterar kommissionen Sloveniens redogörelser för karaktären hos Javor Pivkas ägandeförhållanden. Mot bakgrund av den passiva karaktären och de svaga kapitalresurserna hos Javor Pivkas institutionella ägare och det fragmenterade återstående ägandet godtar kommissionen argumentet om att företaget inte kunde ha fått de nödvändiga medlen från sina aktieägare. Av samma skäl och med beaktande av det faktum att ingen enskild ägare innehar mer än 15 % av Javor Pivkas aktiekapital, anser kommissionen även att Javor Pivka inte utgör en del av en större affärsgrupp.

(49) Därför konstaterar kommissionen att Javor Pivka var berättigat till omstruktureringsstöd.

3.2 *Återställning av lönsamheten*

(50) Kommissionen konstaterade i beslutet om att inleda förfarandet att det var oklart hur omstruktureringsplanen skulle göra det möjligt för Javor Pivka att återställa den långsiktiga lönsamheten. Här avsåg kommissionen främst femårsprognoserna för hur företaget skulle kunna utvecklas med hjälp av omstruktureringsåtgärderna. Kommissionen påpekade att Slovenien inte hade inkommit med den information som kommissionen hade begärt i syfte att kunna bedöma antagandena om Javor Pivkas sannolika resultat till följd av omstruktureringarna.

(51) Under förfarandets gång lämnade Slovenien den kompletterande information som nämns i avsnitt IV.3. I den informationen finns tillräckliga redogörelser för vad antagandena baserar sig på. Kommissionen noterar att prognoserna för Javor Pivkas försäljningsresultat i dagens läge kan verka rätt optimistiska mot bakgrund av att sektorn under 2005 och 2006 mötte hård konkurrens från Fjärran östern vilket ledde till för stora lager och tryck på att sänka priserna. Det är dock inte uppenbart att denna information var känd redan i början av 2004. Dessutom noterade kommissionen själv under 2006 att produktionen och användningen av plywood under de senaste åren har ökat markant, och att en stark exportmarknad håller på att utvecklas för vissa kvaliteter ([8]). Eftersom kommissionen inte har fått någon motsägande information som skulle ifrågasätta företagets eller kommissionens antaganden, har kommissionen inga skäl till att bestrida dem. Kommissionen anser därför att de prognoser som gjordes 2004 inte verkar osannolika och att tvivlen på denna punkt har undanröjts.

([7]) Se punkterna 19 och 20 i beslutet om att inleda förfarandet (hänvisningen i fotnot 1) och kommissionens beslut i ärende C 3/05 – FSO (EUT C 100, 26.4.2005, s. 2) skäl 38 ff.

([8]) http://ec.europa.eu/enterprise/forest_based/tradeflows_en.html

3.3 *Kompenserande åtgärder*

(52) Enligt punkterna 35 och 36 i riktlinjerna måste åtgärder vidtas för att i möjligaste mån mildra de negativa följderna av stödet för konkurrenterna. Sådana kompenserande åtgärder krävs dock inte i fall där stödmottagaren har en försumbar andel av den relevanta marknaden. I sådana fall utgör de kompenserande åtgärderna inget villkor för att stödet ska kunna anses vara förenligt med den gemensamma marknaden.

(53) Kommissionen noterar att Javor Pivka, enligt information från de slovenska myndigheterna, är verksamt på flera produktmarknader (plywood, paneler, faner och möbler – se punkt 22). Vad gäller plywood noterar kommissionen för det första att en marknadsundersökning i samband med ett koncentrationsärende har gett starka belägg för att olika typer av träbaserade skivor såsom plywood, hardboard, rå spånskiva och laminerad spånskiva, inredningslaminat och träbaserade panelkomponenter för möbel- och byggindustrin hör hemma på separata produktmarknader ([9]).

(54) Vad gäller definitionen av relevant marknad har Slovenien försett kommissionen med en marknadsundersökning som innehåller marknadsandelarna för den relevanta produktmarknaden i EU-25. I detta hänseende har kommissionen inga skäl att avvika från antagandet i fotnot 20 i riktlinjerna, dvs. att den relevanta marknaden är EES. Kommissionen påminner om att den tidigare, i ett koncentrationsärende, har gjort vissa marknadsundersökningar rörande den europeiska industrin för träbaserade produkter (särskilt spånskiva) ([10]) och att kommissionen i det fallet slutit sig till att den relevanta marknaden sträcker sig vidare än den nationella marknaden och är minst en gränsöverskridande regional marknad. Detta baserade sig på förekomsten av stora gränsöverskridande handelsflöden. Liknande handelsflöden förekommer också i fråga om plywood, vilket framgår av uppgifter som lämnats av Slovenien och som bekräftats av kommissionens experter (och som ytterligare bekräftas av det faktum att export inom gemenskapen står för huvuddelen – 55 % – av Javor Pivkas omsättning). Dessutom konstaterades att begreppet ”gränsöverskridande regional marknad” kan anses gälla avstånd på cirka 1 000 km, och att det relevanta avståndet varierar beroende på produktens mervärde, t.ex. ytbelagda produkter transporteras på längre avstånd än produkter som inte är ytbelagda. Eftersom plywood redan i sig är en förädlad produkt och exporten främst omfattar fanerad plywood, är transportkostnaderna relativt sett lägre än för spånskiva (och ännu lägre för stolar och andra möbler som tillverkas av plywood). Mot bakgrund av det ovan anförda anser kommissionen att den relevanta marknaden för de produkter som tillverkas av Javor Pivka ska vara, om inte hela EES eller EU-25, åtminstone en stor del av EU-25.

(55) Utifrån att Javor Pivkas andel på marknaden i EU-25 är 0,21 % (år 2003, se avsnitt II.4) när man ser till hela produkturvalet, och att denna andel i princip inte skulle mer än fördubblas även om den geografiska marknaden skulle gå ner till hälften, anser kommissionen att marknadsandelen fortfarande är långt under 1 % och att en sådan andel, i kombination med det faktum att marknaden består av ett stort antal små och medelstora tillverkare, kan anses vara försumbar ([11]). Därför, och eftersom detta beslut baserar sig på riktlinjerna från 1999, krävs det inga kompenserande åtgärder för att säkerställa att det statliga stödet är förenligt med den gemensamma marknaden.

3.4 *Begränsning av stödet till vad som är nödvändigt*

(56) Enligt punkt 40 i riktlinjerna måste stödet begränsas till vad som är absolut nödvändigt för att möjliggöra omstrukturering, och de stödmottagande företagen förväntas att i väsentlig utsträckning bidra till omstruktureringen med egna medel, ”inbegripet genom försäljning av tillgångar som inte är oundgängliga för företagets överlevnad eller genom extern finansiering på marknadsmässiga villkor”.

(57) Javor Pivkas eget bidrag till omstruktureringen anges i avsnitt IV.5. Det bör inledningsvis konstateras att kommissionen inte kan godta avskrivning av tillgångar som ett äkta eget bidrag ([12]) eftersom detta inte ger företaget tillgängliga resurser och dessutom beror på framtida verksamhet som i sin tur beror på resultatet av det statliga stöd som har beviljats ([13]). Medel från denna källa kan därför inte beaktas när det gäller att beräkna Javor Pivkas eget bidrag.

(58) Däremot verkar de avyttrade tillgångarna inte vara väsentliga för Javor Pivkas överlevnad och intäkterna från försäljningen utgör därför ett giltigt eget bidrag. Samma gäller för de medel som erhållits genom lån som tagits i banker på marknadsvillkor och utan stöd. Medlen från dessa källor uppgår till 2 119 650 000 tolar, vilket kommissionen anser utgöra Javor Pivkas eget bidrag till omstruktureringen.

([9]) Kommissionens beslut i ärende COMP/M.4165 – Sonae Industria/Hornitex av den 28 juni 2006, skäl 11.

([10]) Kommissionens beslut i ärende COMP/M.4165 – Sonae Industria/Hornitex av den 28 juni 2006.

([11]) Åtminstone mot bakgrund av andra exempel som berörs av riktlinjerna från 1999, se kommissionens beslut i ärende C 3/05 – FSO (EUT C 100, 26.4.2005, s. 2) skäl 38 ff.

([12]) Kommissionens beslut av den 22 februari 2006 i ärende N 464/05 – AB Kauno, skäl 17 (EUT C 270, 7.11.2006, s. 5).

([13]) Detta bekräftades vad gäller kassaflöde i kommissionens beslut i ärende C 19/2000 – TGI (EGT L 62, 5.3.2002, s. 30) skäl 106, och ärende C 30/1998 – Wildauer Kurbelwelle (EGT L 287, 14.11.2000, s. 51) skäl 52, och, för riktlinjerna från 2004, i ärendet AB Kauno (se fotnot 12).

(59) Det egna bidraget motsvarar 45,5 % av de totala kostnaderna för omstruktureringen, vilket enligt riktlinjerna kan anses vara betydande ([14]). Stödet verkar också vara begränsat till vad som är nödvändigt, eftersom stödet endast ger tillgång till de medel som behövs för den tekniska omstruktureringen och omstruktureringen av personalen, dvs. stödet ger inte företaget något överskott av likvida medel.

3.5 *Annat stöd*

(60) Enligt engångsvillkoret (se punkterna 48–51 i riktlinjerna) kan kommissionen inte godkänna ett omstruktureringsstöd till ett företag som tidigare har erhållit omstruktureringsstöd. Kommissionen anser att engångsvillkoret medför att den måste beakta allt omstruktureringsstöd som har beviljats inom de tio år som har föregått beviljandet av det aktuella stödet, oavsett om det första statliga stödet beviljades före medlemsstatens inträde i EU. I detta sammanhang räknas inte statligt stöd som inte är omstruktureringsstöd.

(61) Slovenien har hävdat att syftet med det tidigare beviljade stödet var att främja energibesparingar för miljöändamål. Det har inte framkommit något som gör att kommissionen skulle ifrågasätta denna information. Kommissionen godtar därför att detta stöd inte beviljades för omstrukturering och att det inte ska räknas när engångsvillkoret tillämpas.

4. **Kompletterande observation**

(62) Det framgick under förfarandets gång att genomförandet av omstruktureringsplanen har fördröjts och att vissa delar av den tekniska omstruktureringen inte har genomförts enligt tidtabellen. Det verkar inte som om dessa problem med omstruktureringsplanen skulle ha varit kända vid den tidpunkt då stödet beviljades och dessa problem kan därför inte användas som argument för att ifrågasätta planens möjligheter att återställa Javor Pivkas lönsamhet. Kommissionen påminner dock om att villkoret för att godkänna stödet är att omstruktureringsplanen genomförs helt (punkt 43 i riktlinjerna) och att genomförandet ska övervakas (punkt 45 i riktlinjerna).

(63) Kommissionen förutsätter därför att Slovenien, enligt punkt 46 i riktlinjerna, lämnar minst två övervakningsrapporter – en rapport om 2007 i slutet av januari 2008 och en rapport om 2008 i slutet av januari 2009. Rapporterna ska innehålla detaljerade uppgifter om företagets finansiella resultat och de investeringar som har gjorts. Kommissionen betonar att om företaget inte gör alla de investeringar som ingår i omstruktureringsplanen måste det eventuellt återbetala en del av det statliga stödet även om företaget har lyckats återställa lönsamheten ([15]).

VI. **SLUTSATSER**

(64) Mot bakgrund av det ovan anförda konstaterar kommissionen att stödet i fråga utgör omstruktureringsstöd som är förenligt med villkoren i de tillämpliga riktlinjerna (riktlinjerna för undsättning och omstrukturering från 1999). Kommissionen konstaterar därför att det statliga stödet är förenligt med den gemensamma marknaden, trots att Slovenien olagligen har genomfört omstruktureringsstödet till Javor Pivka i strid mot artikel 88.3 i EG-fördraget.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Det statliga stöd som Slovenien har genomfört till förmån för Javor Pivka är förenligt med den gemensamma marknaden enligt artikel 87.3 c i EG-fördraget och gemenskapens riktlinjer för statligt stöd till undsättning och omstrukturering av företag i svårigheter som antogs 1999.

Artikel 2

1. Omstruktureringsplanen ska genomföras i sin helhet. Alla nödvändiga åtgärder ska vidtas för att säkerställa att planen genomförs.

2. Genomförandet av planen ska övervakas genom årsrapporter som Slovenien lämnar till kommissionen. En rapport om verksamheten 2007 ska lämnas i slutet av januari 2008 och en rapport om verksamheten 2008 ska lämnas i slutet av januari 2009. Rapporterna ska innehålla detaljerad information om företagets finansiella resultat och de investeringar som har gjorts.

Artikel 3

Detta beslut riktar sig till Republiken Slovenien.

Utfärdat i Bryssel den 10 juli 2007.

På kommissionens vägnar

Neelie KROES

Ledamot av kommissionen

([14]) Se kommissionens beslut i ärende C 39/2000 – Doppstadt (EUT L 108, 30.4.2003, s. 8) skäl 74, och ärende C 33/1998 – Babcock Wilcox (EGT L 67, 9.3.2002, s. 50).

([15]) Se kommissionens beslut i ärende N 350/06 – MSO av den 13 september 2006 (EUT C 280, 18.11.2006).